

Tweede Kamer der Staten-Generaal
T.a.v. de leden van de vaste commissie Economische Zaken & Klimaat
Postbus 20018
2500 EA 's-Gravenhage

Datum: 15 februari 2024
Onze REF: 2024/RVB/LB/009
Onderwerp: Drie voorstellen voor verbetering CBAM en lastenverlaging MKB

Geachte leden van de vaste commissie voor Economische Zaken & Klimaat,

De Europese industrie betaalt via het Europese ETS systeem CO2 belasting om zo te komen tot een CO2 vrije economie. Maar daarmee worden producten uit Europa duurder ten opzichte van landen die niet zijn aangesloten bij de Europese Unie. De Europese Commissie heeft daarom het Carbon Border Adjustment Mechanism (CBAM) geïntroduceerd. De CBAM heffing op de import van ijzer, staal, cement, meststoffen, aluminium, elektriciteit en waterstof ondersteunt de werking van het ETS systeem en voorkomt "Carbon Leakage" het probleem dat industrie zich verplaatst naar landen met lagere milieukosten.

Over FME

FME is de ondernemersorganisatie voor de technologische industrie. Onze 2.200 leden zijn technostarters, handelsbedrijven, middelgrote en kleine industrie (mki) en grote industrie/multinationals die actief zijn in de sectoren metaal, elektronica, elektrotechniek en kunststof. Er werken bij onze leden 220.000 medewerkers. De gezamenlijke omzet van de FME-leden bedraagt 139 miljard en zij exporteren voor 59 miljard. FME werkt intensief samen met 34 partnerbranches.

FME geeft uw kamer graag deze kernboodschap mee:

CBAM is nodig voor een goed werkend ETS systeem inclusief een Level Playing Field in Europa. Maar de introductie moet en kan met lagere lasten voor het MKB. Bovendien dreigt er een nieuw ongelijk speelveld vanwege export van producten die met CBAM zijn belast. FME stelt drie verbeteringen voor.

Verhoog de CBAM drempel van slechts 150 euro per zending naar een reëel niveau

Het CBAM systeem treedt pas echt op 1 januari 2026 in werking als bedrijven stapsgewijs steeds hogere CBAM heffingen betalen over de import van hun producten. Tussen 1 oktober 2023 en 31 december 2025 is er een transitieperiode van verplichte registratie voor alle bedrijven die bijvoorbeeld producten importeren die staal of aluminium bevatten. Er is een zeer lage drempel ingesteld. Iedereen die deze 'CBAM-goederen' **met een waarde boven de € 150,- per zending** importeert naar de Europese Unie is vanaf oktober 2023 verplicht te rapporteren hoeveel

CO₂ er is uitgestoten bij de productie van die goederen. Deze rapportage vindt plaats in een IT-systeem dat is ontwikkeld door de Europese Commissie en dat vanaf 1 december 2023 toegankelijk is.

In Nederland betalen ca. 400 bedrijven aan het Europese ETS systeem waarvan 10 FME leden. Maar onder CBAM zal vermoedelijk meer dan 80% van 2.200 FME leden gaan vallen omdat ze een product met bijvoorbeeld staal of aluminium importeren van buiten de Europese Unie. Op de schaal van Nederland zullen de aantallen bedrijven nog vele malen hoger zijn. Hiervoor is e-herkenning nodig en veel kennis van zaken. Om een registratie (na 2026 aangifte) te doen moeten vele stappen worden gezet, GN codes van producten worden bepaald en documenten zoals Engelstalige Guidances van meer dan 100 pagina's worden doorgenomen. Het stappenplan van de NEA geeft een goed beeld van de complexiteit ¹.

FME is zeer verbaasd dat de Europese Commissie er niet voor gekozen heeft in de transitieperiode tot 2026 te werken met een veel hogere drempel van bijvoorbeeld 1,5 miljoen euro per zending en deze op 1 januari 2025 te verlagen naar bijvoorbeeld 150.000 euro per zending en op 1 januari 2026 te laten eindigen op bijvoorbeeld 15.000 euro per zending. In theorie moet een bedrijf die bijvoorbeeld één fiets importeert van meer dan 150 euro deze nu al gaan registreren in het Europese CBAM register en na 2026 ook nog voor gaan betalen. In de praktijk zal het bedrijf dit niet uitvoeren maar formeel is men wel in overtreding.

Het hele CBAM systeem lijkt op dit niveau met zoveel bedrijven en producten niet te controleren door het Bevoegd Gezag. Daarnaast lijkt het FME onwaarschijnlijk dat de hoeveelheden geïmporteerde producten van een grote groep MKB bedrijven marktversturend zou werken en significante impact zou hebben op het eigenlijke doel van CBAM namelijk het verkrijgen van een Level Playing Field tussen bedrijven met productie van o.a. staal en aluminium in Europa en import uit niet EU landen. Het streven naar de registratie van de laatste kilo van het laatste bedrijf werkt naar onze mening contraproductief voor het draagvlak voor klimaatmaatregelen in het algemeen en voor het CBAM in het bijzonder.

FME vraagt de kamer om:

- **het Kabinet te laten bepleiten bij de Europese Commissie de CBAM drempel van slechts 150 euro per zending te verhogen tot een niveau waardoor het aantal bedrijven dat onder CBAM valt zo klein mogelijk wordt**, rekening houdend met het originele doel namelijk het bereiken van een Level Playing Field voor bedrijven die ETS plichtig zijn en de import van vergelijkbare producten uit niet EU landen.

CBAM zal leiden tot minder bedrijven die importeren

FME verwacht dat de administratieve lasten vanuit CBAM voor grote groepen bedrijven leiden tot het nemen van een van de volgende acties zoals: het stoppen met de import van producten uit niet EU landen of het inschakelen van een tussenpartij die de klant ontzorgt m.b.t. CBAM registratie en vanaf 2026 de aangifte en betaling. Uiteraard zijn aan een dergelijke service kosten verbonden. Ook kan het krimpen van het aantal aanbieders uit niet EU landen voor de resterende aanbieders aanleiding zijn de prijzen (fors) te verhogen. Schaarste werkt immers prijsverhogend.

¹ <https://www.emissieautoriteit.nl/onderwerpen/algemeen-cbam>

Vanaf 1 januari 2026 treedt CBAM echt in werking en moeten bedrijven voor geïmporteerde producten CBAM certificaten hebben en daarvoor een prijs betalen die stapsgewijs gekoppeld wordt aan de waarde van de EU-ETS emissierechten (CO2 belasting). Het lijkt FME niet meer dan logisch dat op dat moment grote aantallen kleine bedrijven stoppen met directe import van CBAM van (kleine hoeveelheden) producten uit niet EU landen. Gewoon omdat dit te complex is en te duur wordt.

Deze importmarkt zal grotendeels worden overgenomen door dienstverleners. Uitzonderd zijn uiteraard bedrijven die geen alternatief hebben voor import van CBAM producten uit niet EU landen. Hiermee dringt zich de vraag op waarom zoveel bedrijven verplicht worden mee te doen aan de transitieperiode tot 1 januari 2026 met ieder kwartaal een rapportageverplichting? FME maakt zich ook zorgen over de afhankelijkheid van bedrijven van 'dienstverleners'. Hier liggen risico's zoals hoge kosten, onjuiste afhandeling en rapportage van de CBAM aangifte aan de overheid en zelfs fraude en oplichting op de loer. Het zal voor een MKB bedrijf immers vrijwel onmogelijk zijn de prijs-kwaliteitverhouding zelf en vooraf te controleren. Maar de bedrijven blijven wel eindverantwoordelijk voor de aangifte ook als deze via een 'dienstverlener' verloopt

FME vraagt de kamer om:

- verwijzend naar bovenstaand verzoek om op Europees niveau de drempel van 150 euro per zending te verhogen naar een realistisch niveau;
- tussen nu en 31 december 2025 rapportage plichtige bedrijven niet te handhaven op overtreding van de CBAM wetgeving maar hen te wijzen op alternatieve oplossingen zoals het stoppen met import of het overdragen van taken aan dienstverleners.
- de overheid scherp toe te laten zien op de kwaliteit, betrouwbaarheid en integriteit van 'dienstverleners' m.b.t. CBAM.

CBAM zonder teruggave leidt tot nieuw ongelijk speelveld

FME ziet als groot risico dat CBAM leidt tot een nieuw ongelijk speelveld op het moment dat een product uit een niet EU land via Europa wordt geëxporteerd naar een niet EU land. Een goed voorbeeld is de situatie waarbij metalen onderdelen van een gieterij in Turkije worden geïmporteerd in Nederland en hier worden verzinkt. Vervolgens vindt export naar het Verenigd Koninkrijk (VK) voor gebruik in de bouw plaats. Op de Turkse onderdelen wordt hier de CBAM heffing toegepast waarmee ze voor het VK duurder worden. Had men immers in Turkije of het VK het proces van verzinken uitgevoerd dan zouden de CBAM kosten uitgespaard worden. Hierdoor ontstaat de facto een ongelijk speelveld en dreigen de EU landen business te gaan missen.

Indien vooraf bekend is dat de Turkse bouwonderdelen niet in Nederland blijven maar alsnog doorgeleid worden naar het VK kan mogelijk de CBAM heffing niet opgelegd worden. Maar in veel gevallen zal dat niet bekend en controleerbaar zijn. In dat geval lijkt de enige oplossing dat er een teruggave komt van de CBAM heffing als aangetoond wordt dat hierover CBAM is betaald. Een dergelijk systeem gold in het verleden ook voor producten die waren belast met verpakkingenbelasting, maar ontbreekt voor CBAM.

FME vraagt de kamer om:

- Het kabinet te verzoeken het risico op een ongelijk speelveld aan de orde te stellen voor producten die naar en vanuit Europa worden geëxporteerd en na te gaan of hiervoor een teruggave systematiek moet worden gevonden.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met laurine.bonnewits@fme.nl (PA-adviseur) op 06-16109092.

Met vriendelijke groet,

Johnno Wesseling
Directeur Belangenbehartiging